

POLITIEK IN DIENST VAN HET PLATTELAND

ARCHIEF GODELIEVE DEVOS

Godfried Kwanten

Godelieve Devos (1926-2016) kreeg het maatschappelijke en politieke engagement thuis met de paplepel ingegeven. Haar grootvader en vader waren als burgemeester en schepen actief in haar woonplaats, het Brabantse Kortenaken. Haar jongere zus Jeanne zou als zuster van de Jacht vermaardheid en erkenning verwerven om haar inzet voor o.a. straatkinderen en dienstboden in Bombay, India. Godelieve zelf bouwde een lange politieke loopbaan uit als burgemeester van Kortenaken en als volksvertegenwoordigster. Haar archief werd aan KADOC overgedragen. Hoewel onvolledig en beperkt, typeert het haar uitstekend als mens en politica.

Zoals zovele getalenteerde meisjes afkomstig van het platteland studeerde Devos landbouwhuishoudkunde aan het Heilig Hartinstituut in Heverlee. Aan die instelling gaf ze ook enige tijd les, maar haar roeping vond ze al snel in de politiek. Dat leek haar de meest aangewezen weg om haar sociaal en gelovig geïnspireerd ideaal te realiseren, namelijk de emancipatie van de landelijke bevolking in het algemeen en van het vrouwelijk deel daarvan in het bijzonder. Haar maatschappelijke biotoop was die van de katholieke landbouworganisaties. Haar betrokkenheid in de Boerinnenjeugdbond (BJB) vloeyde naadloos over in inzet in de boerinnenbond (KVLV). Vandaar was het maar een kleine stap naar een politiek mandaat (met 'Boerenbondstempel') namens de CVP. Vanaf 1958 zetelde Devos in de gemeenteraad van Kortenaken, in 1965 werd ze er schepen en in 1971 burgemeester. Ze bleef dat laatste mandaat uitoefenen tot de fusie in 1977. Van 1983 tot 1988 was ze burgemeester van de fusiegemeente Kortenaken. Ook op nationaal plan was Devos actief. Ze zetelde in de Kamer van 1961 tot 1985. Op Vlaams niveau was ze lid van de Cultuurraad (1971-1980) en van diens opvolger de Vlaamse Raad (1980-1985), de voorloper van het huidige Vlaams Parlement.

Devos was een pionierster in een periode dat vrouwen nauwelijks aanwezig waren op het politieke toneel, zeker in een uitvoerend ambt als dat van burgemeester. De thema's die haar als politica nauw aan het hart lagen, waren landbouw en plattelandsontwikkeling, onderwijs, vrouwenemancipatie en - niet echt van-

zelfsprekend voor een vrouwelijk Kamerlid - landsverdediging. Als alleenstaande wijdde Devos zich totaal aan haar politieke en maatschappelijke opdrachten. Ze was steeds aanspreekbaar voor kleine en grote vragen en verzoeken van haar gemeente- en streekgenoten, van wie ze er in de loop der jaren duizenden ontmoette tijdens haar wekelijkse 'zitdagen'. Dat dienstbetoon resulteerde in een archiefonderdeel dat onmiddellijk in het oog springt, namelijk verscheidene strekkende meter dienstbetoon. Die dossiers zijn zeer keurig opgebouwd en op inventieve wijze ontsloten. Devos beschouwde dat materiaal duidelijk als een wezenlijk onderdeel van haar job en maakte er intensief gebruik van.

Godelieve Devos
voor het Paleis der
Natie in Brussel, ca.
1980.
[KADOC, Archief
Godelieve Devos,
231]

Godelieve Devos,
ca. 1965.
[KADOC, Archief
Godelieve Devos,
231]

Omdat technisch-inhoudelijke bundels bijna volledig ontbreken, laat het archief van Devos nauwelijks onderzoek toe over de politieke dossiers waarin ze op lokaal en nationaal vlak haar tanden zette. Misschien kunnen het gemeentearchief van Kortenaak en de parlementaire handelingen en archieven hiervoor enig soelaas brengen. Het archief werpt wel een licht op het profiel van politica Devos, op haar politieke stijl en actieradius. Het schetst uitstekend de wijze waarop ze zich in haar loopbaan bewoog tussen vier polen: haar achterban, enkele belangengroepen, haar politieke mandaten en haar partij. Devos hield de vinger aan de pols bij haar potentiële kiezers. Zij zocht naar oplossingen voor zeer concrete, individuele problemen en schakelde haar ruime netwerk in om tegemoet te komen aan de bekommernissen van 'gewone mensen die geen beroep kunnen doen op een dure advocaat om hun rechten te laten gelden'. Tegelijk en geïnspireerd door haar vele persoonlijke contacten trachtte zij ook de wet- en regelgeving op lokaal en nationaal niveau bij te sturen. Verder nam zij dossiers ter harte vanuit haar relaties met belangengroepen, vooral uit de sfeer van landbouw (Boerenbond, KVLV), onderwijs (koepel katholiek onderwijs en scholen) en (gematigde) vrouwenbeweging. Met die groepen onderhield ze trouwens intense contacten via lessen en lezingen. Ten slotte was Devos een overtuigd christendemocraat, een trouwe partijsoldaat en een actief fractielid. Ze was een aimabele persoonlijkheid die met haar partijgenoten en over de partijgrenzen heen goede contacten onderhield. In het algemeen kunnen we Devos beschouwen als een politiek mandataris die representatief was voor een groot deel van de politieke generatie uit de jaren 1960: sterk lokaal verankerd, gedreven door een sociale en emancipatorische agenda en aanleunend bij een bepaalde zuil.

Het archief van Godelieve Devos is toegankelijk na toestemming. Het aanwezige dienstbetoon zal om privacyredenen 100 jaar gesloten blijven.

RESTAURATIE KADOC-KAPEL

Dankzij het Ast Fonteyne Genootschap

Tijdens een plechtigheid in aanwezigheid van rector Luc Sels ondertekenden het bestuur van het Ast Fonteyne Genootschap vzw en de KU Leuven op dinsdag 28 november een intentieovereenkomst over een omvangrijke schenking met het oog op de restauratie van de Vleminckxkapel en de belendende ruimtes. Het Genootschap heeft als doel de culturele erfenis te bevorderen van de Vlaamse voordrachtskunstenaar, acteur, leraar en regisseur Ast Fonteyne, van wie KADOC het archief bewaart. Dat doel zal in de toekomst dus mee gerealiseerd worden in onze historische kapel, die een belangrijke rol zal spelen als presentatieruimte voor kunst, woord en muziek, als ontmoetingsplaats voor cultureel erfgoed.

De mariale devotiekapel dateert in zijn huidige vorm van het einde van de 17de eeuw en het begin van de 18de eeuw. De laat-barokke, fraai uitgewerkte gevel en

interieur zijn zeer waardevol. Bovendien is het gebruik van een achthoekig grondplan met vrijstaande zuilen uniek in de Zuidelijke Nederlanden van de 17de eeuw. Op het einde van de 18de eeuw en gedurende de 19de eeuw, toen ze in bezit kwam van de minderbroeders, onderging de kapel een aantal belangrijke wijzigingen. Door de bouw van het klooster rond 1870 verloor de kerk tevens haar vrijstaande karakter. Een koorvolume werd toegevoegd, de huidige winterkapel, en een sacristie. En op het einde van de jaren 1930 voegde architect Laport een kleine kapel toe, met een centraal grondplan en zes altaren, waar de paters hun dagelijkse mis konden doen.

Zowel de kapel zelf, die sinds 1976 als monument is beschermd, als de sacristie, de winterkapel en de Laportakapel, die samen met het klooster en het domein als stadsgezicht zijn beschermd, kunnen nu dankzij het Ast Fonteyne Genootschap worden gerestaureerd. We danken het genootschap, zijn bestuur en zijn voorzitter dr. Lucien De Cock van harte.

